

Obsah

Autoři kapitol	9
O autorech	11
Seznam zkratek	13
Úvodem	15
ČÁST PRVNÍ SUPRANACIONALITA VE FUNGOVÁNÍ EVROPSKÉ UNIE OBECNĚ	19
1. Materiální prameny	20
1.1 Sdílené zájmy	20
1.1.1 Historicky sdílené zájmy: mír a blahobyt	20
1.1.2 Zájmy sdílené v současnosti	27
1.2 Společný evropský identitární základ	27
2. Základní pojmy	29
2.1 Nadnárodnost – supranacionalita	29
2.1.1 Nadnárodnost obecně	29
2.1.2 Nadnárodnost a EU	31
2.1.3 Nadnárodnost mimo EU	34
2.2 Transnacionalita	39
2.3 Komunitární metoda	40
2.3.1 Konvergence zájmů	43
2.3.2 Mísení mocí	42
2.3.3 Vytváření orgánů na nadnárodním principu	44
2.3.4 Hlasování kvalifikovanou většinou v Radě jako zásada	46
2.3.5 Obligatorní jurisdikce pro řešení sporů mezi státy	49
2.3.6 Vlastní právní řád	49
2.3.7 Povinnost vzájemného uznávání vnitrostátních kvalitativních standardů	50
2.3.8 Přímý účinek	50
2.3.9 Přednost	51
2.3.10 Preempce – zásada zabraných území	51
2.3.11 Nová „slitá“ suverenita	51

2.3.12	Vlastní příjmy rozpočtu EU	52
2.4	Mezivládní metoda	52
2.5	Koexistence metod	53
3.	Nadnárodní metoda v čisté podobě nikdy neexistovala	55
4.	Čím dál od války, tím více pokusů o revizi komunitární metody	57
4.1	Nadnárodní prvky u Komise	59
4.2	Nárůst pravomoci Evropského parlamentu	63
4.3	Nárůst hlasování kvalifikovanou většinou v Radě	65
4.4	Evropská rada a supranacionalita	66
4.5	Komunitarizace společných politik	69
4.6	Metoda Unie v komunitární metoda	70
ČÁST DRUHÁ SUPRANACIONALITA EVROPSKÉ UNIE NA PŘÍKLADU NĚKTERÝCH POLITIK		75
5.	EU a ochrana zdraví	76
5.1	Úvodem	76
5.2	Veřejné zdraví v zdravotní péče	77
5.3	Koordinace, ne harmonizace	78
5.4	Harmonizace nad rámec koordinace	80
5.5	Působení EU mimo čl. 168 SFEU	82
5.6	Kam právo nemůže, politika pomůže	84
5.7	Covid-19, EU a budoucí zvládání přeshraničních zdravotních krizí	85
5.8	Dílčí závěr	87
6.	Prostor svobody, bezpečnosti a práva	89
6.1	Úvodem	89
6.2	Od čistě mezivládní spolupráce k postupnému prosazování nadnárodní metody	89
6.3	Modifikovaný nadnárodní režim zakotvený Lisabonskou smlouvou	93
6.4	Nadnárodní a mezivládní prvky v koncepci Europolu, Eurojustu a Úřadu evropského veřejného žalobce	95
6.5	Dílčí závěr	98

7.	Vnější vztahy EU obecně	100
8.	Společná obchodní politika	105
8.1	Úvodem	105
8.2	Pravomoci EU v rámci společné obchodní politiky	106
8.3	Mezinárodní dohody jako nástroje společné obchodní politiky	107
8.4	„EU-only“ nebo smíšené obchodní smlouvy?	108
8.5	Postup pro sjednávání a uzavírání mezinárodních dohod	109
8.6	Dílčí závěr	112
9.	Humanitární pomoc a rozvojová spolupráce	115
9.1	Rozvojová spolupráce	116
9.1.1	Rozvojová spolupráce institucí EU	117
9.1.2	Komplementarita a koordinace rozvojové spolupráce institucí EU a jejích členských států	119
9.2	Humanitární pomoc	120
ČÁST TŘETÍ KAM DÁL?		123
10.	Státotvorný narativ	124
11.	Potřeba postnacionální demokracie?	126
11.1	Vize Jeana Monneta	127
11.2	Vize Evropského parlamentu	128
11.3	Další vize	130
12.	Stačí nadnárodní metoda pro výzvy současnosti?	132
13.	Závěr	134
Literatura		139
Dokumenty institucí EU		157
Nařízení	157	
Směrnice	159	
Rozhodnutí	160	
Ostatní	160	
Soudní dvůr EU		163
Rozsudky Soudního dvora	163	
Posudky	165	

Stanoviska generálních advokátů	166
Rozsudky Tribunálu	166
Usnesení Tribunálu	166
Dokumenty jiných států či mezinárodních organizací	166